

F. t. 1. om ophavsret

for en aftalelicensløsning, idet langt størsteparten af de nationale ophavsmænd m.fl., der har rettigheder involveret i forbindelse med fotokopiering, er organiseret i Copy-Dan, Pressekopier. Copy-Dan, Pressekopier, indgik i 1990 aftaler med i alt ca. 35 enkeltvirksomheder mv. Endvidere finder ministeriet, at der på såvel det offentlige som det private område i vid udstrækning findes fællesorganisationer, som vil være i stand til at indgå aftaler centralt på vegne af en række repræsenterede institutioner, virksomheder osv., herunder fx arbejdsgiverforeninger og fagforbund.

Kulturministeriet må på denne baggrund være af den opfattelse, at der, som forholdene har udviklet sig både på bruger- og rettighedshaverside, foreligger de nødvendige organisatoriske og praktiske forudsætninger for en aftalelicens.

Skulle forhandlinger mellem de involverede parter ikke føre til noget resultat, er der i lovforslagets § 52 stillet forslag om en mulighed for mægling. Der henvises herom til bemærkningerne til § 52.

Spørgsmålet om gennemførelse af en aftalelicensordning for fotokopiering i erhvervsvirksomheder mv. har været drøftet med de andre nordiske lande. Finland og Island har allerede i gældende lovgivning aftalelicensbestemmelser, der omfatter fotokopiering i erhvervsvirksomheder mv. Norge forventes ligeledes at gennemføre en bestemmelse svarende til lovforslagets § 14. I Sverige har man indtil videre ikke ønsket at gennemføre tilsvarende bestemmelser. Efter de for Kulturministeriet foreliggende oplysninger dækker de i Sverige indgåede aftaler imidlertid kun institutionskopiering af beskyttede artikler mv., som er frembragt af organiserede svenske rettighedshavere, ikke materiale, som er frembragt af uorganiserede – herunder også udenlandske - rettighedshavere.

Udtrykket »offentlige eller private institutioner, organisationer og erhvervsvirksomheder« skal forstås i vid betydning. Enhver form for statslig og kommunal administration er således omfattet. Det samme gælder offentlige erhvervsvirksomheder og offentlige eller private sammenslutninger, organisationer og foreninger, herunder fagforeninger, samt kirkelige og andre religiøse organisationer og institutioner, herunder menighedsråd. Omfattet er ligeledes den administrative virksomhed inden for radiofoni, undervisningsinstitutioner, arkiver, biblioteker og museer.

Med hensyn til forståelsen af udtrykket »fotokopiering eller lignende« henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 13. Under høringen har der bl.a. fra Dansk Journalistforbund været fremsat ønske om, at bestemmelsen i § 14 også skulle omfatte elektronisk

kopiering. Der henvises herom til de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Retten til kopiering efter forslaget til § 14 omfatter:

- Fagmæssige artikler i aviser, tidsskrifter og samleværker.
- Korte afsnit af andre udgivne værker af fagmæssig art.
- Illustrationer, som er gengivet i tilslutning til teksten.

Ved fagmæssige artikler i aviser, tidsskrifter og samleværker forstås artikler, som har relation til det område, den konkrete bruger beskæftiger sig med, uanset om der er tale om artikler af faglitterær eller skønlitterær karakter. Det fagmæssige omfatter ikke blot tekniske og videnskabelige værker, men også bl.a. nyhedsstof, politiske artikler og alment oplysende fremstillinger. Værker af rent underholdende karakter, som ikke har forbindelse til den enkelte brugers virksomhed, falder uden for bestemmelsens anvendelsesområde. Ved »samleværker« forstås værker, der er en sammenstilling af værker eller dele af værker i henhold til lovforslagets § 5.

Når det ikke drejer sig om artikler i aviser, tidsskrifter eller samleværker, men om selvstændige værker, herunder især forlagsudgivne bøger, må der af disse kun kopieres korte afsnit. Bestemmelsen giver ikke adgang til kopiering af hele hånd- eller lærebøger mv., men kun afsnit heraf i et omfang, der svarer til den tilladte kopiering af fagmæssige artikler i aviser mv. Det forudsættes, at værkerne skal være udgivne, for at der kan ske kopiering med hjemmel i bestemmelsen. Med hensyn til forståelsen af udtrykket »udgivelse« henvises til lovforslagets § 8, stk. 2.

De tekster, der kan kopieres i medfør af forslagens § 14, er i visse tilfælde illustrerede, fx med diagrammer, kort, tegninger eller fotografier. Det vil derfor være naturligt, at sådanne illustrationer kan medtages ved kopieringen. Det forudsættes, at illustrationen er gengivet i tilslutning til teksten. Udtrykket »i tilslutning til teksten« svarer til det i den gældende ophavsretslovs § 14, stk. 2, anvendte, jf. herved lovforslagets § 23, stk. 1.

De nærmere rammer for brugerens anvendelse af de eksemplarer, der med aftalelicensvirkning kan fremstilles med hjemmel i forslagens § 14, kan fastlægges i aftalen med rettighedshaverne.

Efter bestemmelsen i forslagens § 14, 2. pkt., må de fremstillede eksemplarer kun udnyttes inden for virksomhed, som omfattes af den i § 50 forudsatte aftale.

Med hensyn til de fælles bestemmelser om aftale-